

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต

Desired Characteristics of School Administrators Under the Department Education And Sports Savannakhet Subdistrict

สะหวันไซ ราชพล¹ รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพไชล² ดร.วีรวัฒน์ คำแสนพันธ์³
Savanxay Rasphone¹ Thawatchai Pailai² Weerawat Khamsaenphan³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประเภทของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ 3) หาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต ปีการศึกษา 2567 จำนวน 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.658 และแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การทดสอบที (t – test) ชนิด Independent Samples การทดสอบเอฟ (F – test) และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประเภทของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการ และกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เสนอแนะไว้ 3 ด้าน ดังนี้
3.1 ด้านภาวะผู้นำ มีแนวทางดังนี้ ผู้บริหารควรเข้าอบรม สัมมนาและศึกษาดูงาน ประเมินทักษะและ ศักยภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อวางแผนการพัฒนาที่ชัดเจน สร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่าง ผู้นำคนอื่น ๆ และมีพี่เลี้ยงหรือโค้ชที่มีประสบการณ์ช่วยแนะนำแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับสถานการณ์

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้บริหารโรงเรียน

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

^{2,3}Lecturer Master of Education Program and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: สะหวันไซ ราชพล, savansay.r@gmail.com

รับเมื่อ 30 มีนาคม 2568 แก้ไข 23 พฤษภาคม 2568 ตอรับ 24 พฤษภาคม 2568

3.2 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีแนวทางดังนี้ ผู้บริหารควรเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการหรือเข้าค่าย เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม และผู้บริหารควรมีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ยึดมั่นในจริยธรรม ยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม

3.3 ด้านความรู้ความสามารถ มีแนวทางดังนี้ ผู้บริหารควรเข้าการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เปิดโอกาสให้ตนเองเป็นผู้แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองในทักษะใหม่ ๆ เช่น ทักษะใน ยุคดิจิทัล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและรับการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ผลการวิจัยพบว่า

ABSTRACT

This research aimed to examine the desirable characteristics of secondary school administrators under the Education and Sports Department in Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic (Lao PDR), as perceived by school administrators and teachers; 2) compare desirable characteristics of secondary school administrators, as perceived by participants with different positions, school types, and work experience; and 3) establish guidelines for developing desirable characteristics of secondary school administrators. The sample consisted of 341 participants, including school administrators and teachers from secondary schools under the Education and Sports Department in Savannakhet Province, Lao PDR, during the 2024 academic year. The instrument for data collection was a questionnaire assessing the desirable characteristics of secondary school administrators, which demonstrated a reliability of 0.658. The interview form was also employed to establish guidelines for developing desirable characteristics of secondary school administrators. Statistics for data analysis include mean, standard deviation, t – test, Independent Samples, and One – Way ANOVA F – test.

The research results found that.

1. The desirable characteristics of secondary school administrators, as perceived by participants, were overall and in each aspect at a high level.

2. The desirable characteristics of secondary school administrators, classified by participants' positions, school types, and work experience, showed no differences overall and in each aspect.

3. The guidelines for developing desirable characteristics of secondary school administrators under the Education and Sports Department in Savannakhet Province, Lao PDR, consisted of three aspects as follows:

3.1 Leadership: Administrators should engage in seminars and study tours, conduct regular self – assessments to identify individual skills and potential to enhance clear development plans, create networks for experience sharing with other leaders, and seek guidance from experienced mentors or coaches who can provide appropriate context recommendations for leadership development.

3.2 Morality and Ethics: Administrators should participate in workshops or training camps aimed at enhancing moral and ethical awareness. Moreover, administrators are expected to demonstrate a strong conscience, take full responsibility for their duties, and show dedication. Their performance should be characterized by transparency and accountability. Administrators should also consistently adhere to ethical principles and uphold justice and integrity in their professional conduct.

3.3 Knowledge and Skills: Administrators should participate in workshops, study tours, and further their education at higher levels. They should also seek opportunities for self – development, particularly in acquiring new skills in the digital era, and must be prepared to adapt to change and commit to ongoing learning.

Keywords: Desired Characteristics, School Administrators

ภูมิหลัง

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาประเทศเพื่อให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศด้อยการพัฒนาภายในปี ค.ศ. 2020 และเพื่อก้าวไปสู่ระดับสากลและกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรม ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการบรรลุเป้าหมาย เนื่องจากมนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีบทบาทและเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ดังนั้นรัฐบาลจึงให้ความสำคัญต่อการศึกษาศึกษา เพื่อสร้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและทัศนคติเกี่ยวกับการศึกษาในด้านคุณสมบัติศึกษา ปัญญาศึกษาพลศึกษาและแรงงานศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของนโยบายกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาได้มีการจัดสร้างแผนปฏิบัติงานแห่งชาติการศึกษาเพื่อทุกคนที่เน้นหนักให้นักเรียนทุกคนได้เข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนั้นมาตรฐานการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะต้องมีคุณภาพทั้งในด้านต่าง ๆ เช่น ห้องกรศึกษาธิการและกีฬาแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงนครหลวง และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการคุ้มครองบริหาร และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและแนวทางการพัฒนาการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกรอบนโยบายทางมี 4 ส่วนหลัก คือ การเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน การยกระดับคุณภาพทางการศึกษา การปรับปรุงความเชื่อมโยงต่าง ๆ ในระบบการศึกษาให้สอดคล้องกัน และการทำให้การบริหารจัดการและการวางแผนแข็งแกร่งมากขึ้น(ศึกษาธิการประจำแขวงสะหวันนะเขต, 2565, หน้า 8)

การก้าวหน้าไปสู่โลกในศตวรรษที่ 21 หลายสิ่งหลายอย่างเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา และเทคโนโลยี ซึ่งเทคโนโลยีเข้ามา มีบทบาทในการดำเนินชีวิตมากยิ่งขึ้น การทำงานต้องพึ่งพาเทคโนโลยีในการสื่อสาร ติดต่อประสานงาน แทบทุกคนในสังคมใช้เครื่องมือสื่อสารเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ตนเองและความสัมพันธ์ในปัจจุบันจึงเป็นไปในด้านต่างคนต่างอยู่มากยิ่งขึ้น ในทางกลับกันบุคลากรการศึกษามีความจำเป็นต้องทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยน เรียนรู้ แสดงความคิดเห็นร่วมกันภายในองค์กรมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แต่ทั้งนี้ผู้บริหารก็มีบทบาทสำคัญที่จะนำพาให้บุคคลในองค์กรดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่องค์กรวางไว้ คุณลักษณะของผู้บริหารจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การบริหารนั้นมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้สาระหลัก และทักษะที่จำเป็น ภาระสำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเอง คิดหากกลยุทธ์ศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรและนอกองค์กรให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสมและต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะทัดเทียมเป็นที่ยอมรับและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (สมหมาย อัดอนกลอย, 2560, หน้า 6)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา ผู้บริหารจึงเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่จึงต้องมีคุณลักษณะที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่น มีทักษะและบทบาทในการบริหารการเปลี่ยนแปลงให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพการใช้ข้อมูล และสารสนเทศเพื่อใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์และนำไปสู่การปฏิบัติในอนาคต (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559, หน้า 303) และคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ประกอบด้วย รักศรัทธา ภาควุมิใจในศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของความเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษามุ่งมั่นในการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างวัฒนธรรม คุณภาพและวัฒนธรรมประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานโดยกระบวนการมีส่วนร่วม มีวินัย คุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาสอดคล้องกับ Yukl (1998, pp. 145 – 154) ได้จำแนกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ด้านบุคลิกภาพ เป็นความสัมพันธ์กันระหว่าง อารมณ์กับการแสดงออกบุคลิกภาพที่ดีจะมีผลดีกับการสร้างผลงานในสังคมบุคลิกภาพ ด้านการจูงใจ เป็นการสร้าง แรงผลักดันภายในของบุคคลให้ปฏิบัติงานตามที่ต้องการหลักการพื้นฐานคือต้องให้ตรงประเด็นต้องทำอย่างจริงจังและมีความต่อเนื่องบทบาทขั้นพื้นฐานของการจูงใจคือการอธิบายชี้แจงให้คนอื่นได้รู้จักเลือกวิธีการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ และด้านทักษะ องค์ประกอบที่สำคัญของภาวะผู้นำอีกประการหนึ่งคือทักษะและประสบการณ์จะทำให้งานผู้นำประสบความสำเร็จและได้รับความนิยมนิยมชมชอบจากบุคคลอื่น ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรู้จักตนเองรู้จักลูกน้องและรู้จักการพัฒนาตนเองเพื่อที่จะได้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและสามารถบริหารงานได้สำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาและ สอดคล้องกับ ศุภมาส วิสัยนาม (2560, หน้า 2) กล่าวว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารนับว่า เป็นปัจจัยสำคัญ ที่สามารถทำให้การบริหารงานบรรลุผลสำเร็จตามต้องการและมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะผู้บริหารที่มีคุณลักษณะ ทางด้านบุคลิกภาพความสามารถในการบริหารงานด้านวิชาการและความเป็นผู้นำนอกจากนี้การปฏิบัติงานของผู้บริหาร ยังส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานรวมทั้งขวัญและกำลังใจของครูด้วยซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กล่าวว่าผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำสูงตลอดจนมนุษยสัมพันธ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องและความเป็นประชาธิปไตย หากผู้บริหารมีคุณลักษณะและความสามารถที่เหมาะสมก็จะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้ร่วมงานในองค์กร

แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นแขวงที่มีประชากรอาศัยอยู่มากที่สุดในประเทศ และมีพื้นที่กว้างใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศ ประกอบกับข้อมูลจำนวนเด็กในชนบทที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์ที่จะเข้าสู่ระบบ การศึกษาภาคบังคับ ไม่ได้เข้าสู่ระบบการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจากปัญหาความยากจนและความไม่พร้อมของ สถานศึกษาที่ไม่เอื้ออำนวยต่อกระบวนการเรียนการสอน จากแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา จึงมีนโยบายให้แผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต ดำเนินการสร้างโรงเรียนตัว แบบเพื่อสร้างให้นักเรียนเก่งและดีตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษา ดังนั้นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งคือ ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการเป็นผู้นำสถานศึกษานั้น ๆ การที่ผู้บริหารโรงเรียนจะนำพา สถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์อาจจำเป็นต้องอาศัยทักษะทางการบริหาร (กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา, 2565, หน้า 12)

แผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา สามัญศึกษาคือการเรียนการสอน ความรู้พื้นฐานทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยประถมศึกษา มัธยมศึกษา ตอนต้น ตอนปลาย และใช้เวลาเรียนทั้งหมด สิบสองปี และในส่วนของศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาถัดจากชั้นประถมศึกษาขึ้นไปซึ่งมีหน้าที่ให้ความรู้ทั่วไปและ

ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นเพื่อการเรียนต่อหรือการประกอบอาชีพตามความเหมาะสมมัธยมศึกษาประกอบด้วยมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาชั้นพื้นฐานซึ่งมีกำหนดเวลาเรียนสี่ปี มีหน้าที่ให้ความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาลาว คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ธรรมชาติและสังคม ระเบียบกฎหมาย ภาษาต่างประเทศ เทคนิค และวิชาชีพ มัธยมศึกษาตอนปลายเป็นการศึกษาที่สืบต่อการเรียนการสอนจากมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งมีกำหนดเวลาเรียนสามปี มีหน้าที่ยกระดับและขยายเนื้อหาที่ได้เรียนอยู่มัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อให้มีความพร้อมในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น (แผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต, 2565, หน้า 2)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาคูณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาที่มุ่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ให้มีคุณภาพและส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

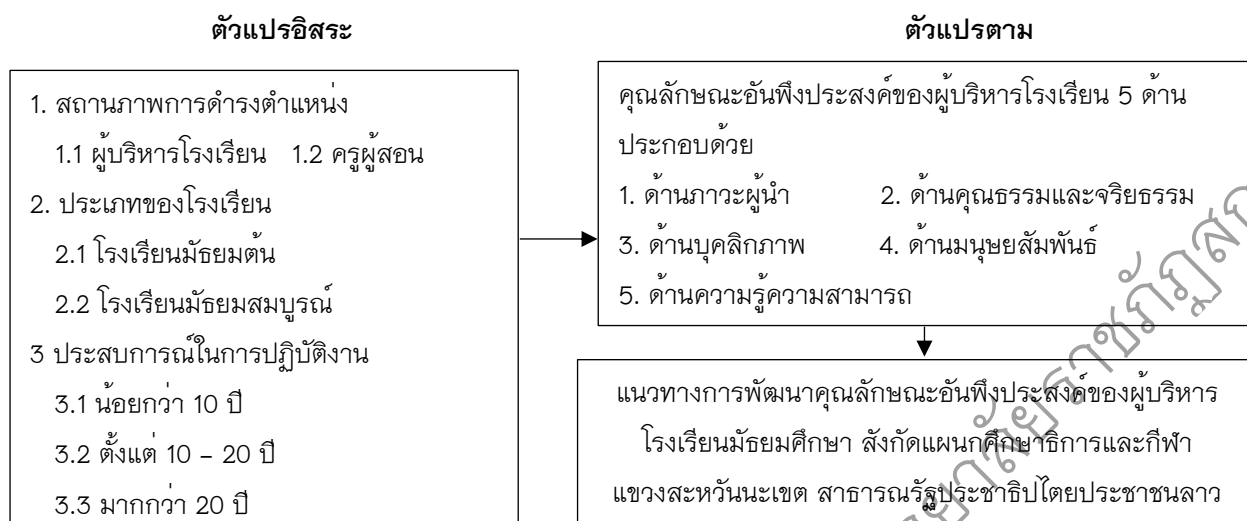
คำถามการวิจัย

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประเภทของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประเภทของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมสังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 3,470 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 219 คน และครูผู้สอน จำนวน 3,251 คน จากทั้งหมด 219 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมสังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต ปีการศึกษา 2567 จำนวน 341 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 140 คน และครูผู้สอน จำนวน 201 คน จากโรงเรียน 219 โรงเรียน
3. เครื่องมือเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 ด้าน มีค่าความเชื่อมั่น 0.658
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล เสนอคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือหัวหน้าแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 คน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ทำการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t – test for Independent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนก ศึกษาศึกษาและการกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาพิจารณาถ้าพบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านใดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ผู้วิจัยจะร่างวิธีการหรือแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร
โรงเรียนด้านดังกล่าวมาร่างเป็นแบบสัมภาษณ์แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้อง
เหมาะสมแล้วนำไปใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดประเด็นคำถามที่กำหนดขึ้นไว้เป็นกรอบ
ในการสนทนาเพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในการหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาศึกษาและการกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาศึกษาและการกีฬา
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยรวม อยู่ในระดับมาก
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาศึกษาและการกีฬา
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประเภทของ
โรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า
 - 2.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาศึกษาและการกีฬา
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า
โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาศึกษาและการกีฬา
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน
ไม่แตกต่างกัน
 - 2.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาศึกษาและการกีฬา
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า
โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาศึกษา
และการกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ
ด้านคุณธรรมและจริยธรรมและด้านความรู้ความสามารถ สรุปจากคำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้
 - 3.1 ด้านภาวะผู้นำ
 - 3.1.1 ผู้บริหารควรเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาและการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาทักษะการเป็น
ผู้นำอย่างต่อเนื่อง
 - 3.1.2 ผู้บริหารควรมีการประเมินทักษะและศักยภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อระบุจุดแข็ง
จุดที่ควรพัฒนาแล้ววางแผนการพัฒนาที่ชัดเจน

3.1.3 ผู้บริหารควรมีโอกาสในการสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้นำคนอื่น ๆ

3.1.4 ผู้บริหารควรมีพี่เลี้ยงหรือโค้ชที่มีประสบการณ์ช่วยในการแนะนำแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการของแต่ละบุคคล

3.1.5 ผู้บริหารควรเปิดรับการเปลี่ยนแปลงมีความยืดหยุ่นในการปรับตัว และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

3.1.6 ผู้บริหารควรมีความคิดสร้างสรรค์และสามารถนำพาทีมสู่การคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการบริหารสถานศึกษา และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์และเปิดโอกาสให้บุคลากรเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ช่วยพัฒนาภาวะผู้นำในระยะยาว

3.2 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

3.2.1 ผู้บริหารควรเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการหรือเข้าค่ายในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร

3.2.2 ผู้บริหารควรเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าวัดปฏิบัติธรรมอยู่เสมอ

3.2.3 ผู้บริหารควรมีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

3.2.4 ผู้บริหารควรมีความซื่อสัตย์ในจริยธรรมและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม

3.2.5 ผู้บริหารควรแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว

3.3 ด้านความรู้ความสามารถ

3.3.1 ผู้บริหารควรเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา การศึกษาดูงาน และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

3.3.2 ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ตนเองเป็นผู้แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองในทักษะใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ทักษะในยุคดิจิทัล

3.3.3 ผู้บริหารควรสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ

3.3.4 ผู้บริหารควรมีพี่เลี้ยงหรือโค้ชที่มีประสบการณ์ช่วยในการแนะนำแนวทางการพัฒนาความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการของตนเอง

3.3.5 ผู้บริหารควรเปิดรับการเปลี่ยนแปลง ปรับตัวให้มีความยืดหยุ่นและรับการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษานิเทศก์และกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเน้นให้ความสำคัญกับความร่วมมือกับคณะครูและนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ มีการพบปะทักทายพูดคุย ยิ้มแย้มแจ่มใส กับบุคลากรในโรงเรียนและสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

ร่วมงานได้ดี และผู้บริหารเป็นผู้มีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ มีความสุภาพทั้งกาย วาจา โดยแสดงออกถึงการให้เกียรติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงาน รักษาระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต และการควบคุมอารมณ์ วางตัวเป็นกลางอย่างสม่ำเสมอ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงานและผู้อื่น สอดคล้องกับผลการวิจัย แสงพอนไซ สิริไซ (2561, หน้า 97) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทฤษฎีของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมสมบูรณ์ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทฤษฎีของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมสมบูรณ์ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปัญญา บัวบาน (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี – ระยอง พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี – ระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรอนงค์ เทียบอุดม (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา

แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประเภทของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

2.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา

แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนใกล้เคียงกัน สอดคล้องผลการวิจัยของ บุษบา คำนันท์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พวงเพชร กลิ่นโสภณ (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 71 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 71 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณรงฤทธิ์ นามเหลา (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิภาพโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงานและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรอนงค์ เทียบอุดม (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคล้ายคลึงกัน ดังนั้นไม่ว่าจะปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีประเภทต่างกันก็มีลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนคล้าย ๆ กัน จึงทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พนิดา รัชฎาเพชร (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูจำแนกตามประเภทของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรอนงค์ เทียบอุดม (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนากร วิจิตรานนท์ (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติงานในโรงเรียนนั้นไม่ว่าจะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แต่ก็อยู่ภายใต้การบริหารจัดการของผู้บริหารคนเดียวกันในแต่ละโรงเรียน จึงทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุสบา คำนนท์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรอนงค์ เทียบอุดม (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนากร วิจิตรานนท์ (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมมี 3 ด้าน ที่ต้องได้รับการพัฒนา คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านความรู้ความสามารถ ดังนั้น

ควรมีการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมต้นดังกล่าวให้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมให้สูงขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากระหว่างลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนควรมีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในด้านดังกล่าวด้วยเพื่อให้สามารถนำไปพัฒนาการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนได้

1.3 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย

1.3.1 ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารควรเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาและการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินทักษะและศักยภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อระบุจุดแข็งจุดที่ควรพัฒนาแล้ววางแผนการพัฒนาที่ชัดเจน สร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้นำคนอื่น ๆ มีพี่เลี้ยงหรือโค้ชที่มีประสบการณ์ช่วยในการแนะนำแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการของแต่ละบุคคลและเปิดรับการเปลี่ยนแปลงมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวและการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากการปฏิบัติงานในสถานศึกษา รวมทั้งผู้บริหารควรมีความคิดสร้างสรรค์และสามารถนำพาทีมสู่การคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการบริหารสถานศึกษา และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์และเปิดโอกาสให้บุคลากรเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ช่วยพัฒนาภาวะผู้นำในระยะยาว

1.3.2 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ผู้บริหารควรเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการหรือเข้าค่ายในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร เข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าวัดปฏิบัติธรรมอยู่เสมอ และผู้บริหารควรมีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ยึดมั่นในจริยธรรมและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม รวมทั้งควรแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

1.3.3 ด้านความรู้ความสามารถ ผู้บริหารควรเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา การศึกษาดูงาน และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เปิดโอกาสให้ตนเองเป็นผู้แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองในทักษะใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ทักษะในยุคดิจิทัล และสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ ควรมีพี่เลี้ยงหรือโค้ชที่มีประสบการณ์ช่วยในการแนะนำแนวทางการพัฒนาความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการของตนเองและเปิดรับการเปลี่ยนแปลงปรับตัวให้มีความยืดหยุ่นและรับการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม ทั้ง 5 ด้าน ไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สป.ป.ลาว. (2565). ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการศึกษา สป.ป.ลาว. เวียงจันทน์: โรงพิมพ์กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2560). ภาวะผู้นำทางการศึกษาและนวัตกรรมทางการบริหารกระบวนการใหม่ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาฬสินธุ์: มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- ณรงค์ฤทธิ์ นามเหลา. (2560). ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุษบา คำนนท์. (2559). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปัญญา บัวบาน. (2565). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี – ระยอง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พินดา รัชฎาเพชร. (2564). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัย หาดใหญ่.
- พวงเพชร กลิ่นโสภณ. (2560). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 71 สำนักงานเขตบาง ชุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมหมาย อาดอนกลอย. (2560). การบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสาร. บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพบูล สงคราม, 7(1), 1 – 7.
- แสงพอนไซ สีวิไซ. (2561). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามทรรศนะของ ครูผู้สอนในโรงเรียน ประถมสมบูรณ์ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อรอนงค์ เทียบอุดม. (2565). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในนครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.
- Yukl, G.A. (1998). *Leadership in Organization*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.